

"ENGINEERING & LEGAL CONSULTING"

VLERËSIMI I NDIKIMIT NË MJEDIS

OBJEKTI: "NDËRTIMI I LINJËS SË DËRGIMIT DEPO LIS - BURREL", BASHKIA MAT

TIRANE 2021

1. HYRJE

2. KUADRI LIGJOR DHE ADMINISTRATIV

2.1 Baza Ligjore.

3. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

3.1 Pozicioni gjeografik.

3.2 Statusi i zones se studiuar dhe objektvi i projektit.

4. TREGUESIT TEKNIKE TE PROJEKTIT DHE KOSTOJA E PROJEKTIT

5. EKONOMIA E ZONES DHE AKTIVITETET KRYESORE TE SAJ

5.1 Statusi i zones ne studim.

5.2 Variantet e zhvillimit ne perspektve.

5.3 Mendimi i Komunitetit.

5.4 Planet e zhvillimit urban te zones.

5.5 Ekosistemet, habitatet dhe pesazhi egzistues.

5.6 Trashegimia arkitektonike dhe historike.

6. METODIKA E V.N.M

6.1 Objektivat dhe qellimi i V.N.M.-së.

6.2 Metodika e kryerjes se V.N.M.-së.

6.3 Identifikimi i ndikimeve ne mjedis nga zbatmi i projektit.

7. ANALIZA E GJENDJES EKZISTUESE DHE VLERESIMI I SITUATES

7.1 Ndikimet ne mjedis gjate ndertimit te linjes se trasmetimit te ujit.

7.2 Ndikimet ne mjedis si rezultat i sjelljes se materialeve te ndryshme per ndertimin e veprave hidroteknike.

7.3 Vleresimi i efektivitetit te pritshem te masave zbutese.

7.4 Zhurmat.

7.5 Ndikimet ne ujrat siperfaqesore.

7.6 Ndikimet ne ujrat nentokesore.

8. PLANI I ZBUTJES SE NDIKIMEVE NEGATIVE & REHABILITMET

8.1 Perdorimi tokes.

8.2 Ndikimi tek njeredit, ndertesat dhe objektet e ndertuara nga njeriu.

8.3 Ndikimet e linjet mbi trashgimine arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe vepra te tjera njerzore.

8.4 Ulja e intensitetit te erozionit dhe zbutja e ndryshimeve te topografise.

9. NDIKIMET NE FLORE, FAUNE DHE GJELOGJINE

9.1 Bimet e ujit.

9.2 Flora dhe Fauna.

9.3 Humbja dhe demtimi i tipareve gjologjike, paleontologjike, problemi mjedisit gjeologjik.

10. NDIKIMET E PRITSHME NE MJEDISIN PERRETH

- 10.1 Ndikimet fizike te projektit ne ndryshimet e topografise se zones, tokes, etj.
- 10.2 Ne cilesine dhe sasine e tokes.
- 10.3 Ndikimet ne uje.
- 10.4 Ndikimet e ndotesve dhe mbetjeve ne cilesine e ujit
- 10.5 Ndikimet ne ajer
- 10.6 Ndikimi ne klime
- 10.7 Aromat sulmuese
- 10.8 Ndikime te tjera klimatike
- 10.8 Ndikime te tjera indirekte dhe sekondare, qe shoqerojne projektin
- 10.10 Ndikimet shoqeruese te projektit me projekte te tjera ekzistuese e te propozuara

11. MASAT PER ZBUTJEN E NDIKIMEVE NE MJEDIS GJATE ZBATIMIT TE PROJEKTIT

- 11.1 Organizimi
- 11.2 Masat e sigurimit teknik ne pune
- 11.3 Mbrojtja e mjedisit
- 11.4 Masat e mara per zbutjen e rrezikut ne mjedis dhe shendet

13. MATRICAT PERMBLEDHESE TE NDIKIMEVE NE MJEDIS

- 13.1 Matrica e ndikimeve ne mjedis
- 13.2 Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit

14. ASPEKTET NEGATIVE DHE POZITIVE TE NDIKIMIT NE MJEDIS

- 14.1 Efektet negative
- 14.2 Efektet positive

15. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

1. HYRJE

Rajoni i Shqipërisë Lindore, ku ndodhet zona e projektit ne Bashkine Mat, eshte nje hapsire rëndesishme dhe me vlere e vendit, e parë nga kendveshtrimi i zhvllimit ekonomik, industrial dhe potencialit të madh të turizmit malor që paraqet zona dhe planet urbanistike të miratuara për ndërtimin e fshtrave turistike në afërsi të këtyre zonave.

Shqipëria është palë e një numri Konventash Ndërkombëtare (Barcelona, Ramsari, Konventa e Biodiversitetit, etj), dhe tashme ka një paketë të plotë ligjore për masat mbrojtëse të mjedisit dhe vlerësimin e impaktit ambiental të veprimtarive, shërbimeve apo ndërtimeve në mjedisin veprues.

Ky kuader ligjor dhe angazhimet nderkombetare ne fushen e mjedisit, shtrojne shume detyra ndaj institucioneve per te zbatuar nje sistem sa me efektiv per administrimin e ujrave, jo vetem ne drejtim te zgjidhjes se problemit per shfrytezimin e ujit per furnizimin e popullsisë me uje te pijshem, por dhe zbatimit te pergjegjesive te rrjedhura nga keto marreveshje. Vendi yne duke qene anetar i nje numri konventash, detyrohet te zbatoje nje sistem sa me efektiv ekonomik dhe social-mjedisor, per rregullimin e territorit, sidomos ne funksion te zgjidhjes se problemeve te ndryshme mjedisore.

Ne zhvillimin ekonomik-shoqeror te nje vendi, gjithnje ne perputhje me parimin universal te zhvllimit te qendrueshem, marrin rendesi te vecante gjetja e rrugeve dhe teknologjive me efikase, si per shfrytezimin sa me racional te pasurive natyrore, ashtu edhe per kontrollin cilesor dhe sasior te ndikimit mbi mjedis, dhe sidomos ne burimet nenujore.

Shkarkimet e lengeta urbane dhe industriale ne ujrat siperfaqesore jane tashme nje dukuri e rendomte, te cilat ne menyre progresive kane ndikuar ne demtimin e cilesise se ujrave te lumejve tane. Keto ndikime, shpesh here te njohura por edhe te panjohura, jane me te dukshme ne impaktin qe kane ne shendetin e njeriut dhe ne mjedisin ne pergjithesi.

Shfrytezimi i baseneve ujembajtes ka cuar ne disa raste ne prishjen e ekuilibrave natyrore, per shkak te nje shfrytezimi pa kriter dhe pa rregulla sipas nje ligjshmerie te caktuar shkencore. Shfrytezimi baseneve ujore eshte nderhyrje teper e rëndesishme ne aktivitetin e tij normal. Per kete qellim nderhyrja, me synim shfrytezimin e prurjes llogaritesë te ujit nga pusët ekzistuesë, duhet koordinuar me aktivitete te tjera jetesore dhe ekonomike te zones. Vemendje e vecante duhet te kihet sidomos:

- kur keto basene jane afer qendrave te banuara,
- kur nga keto basene furnizohet me uje te pijshem pjesa e madhe e fshatrave perreth,
- kur ka objekte industriale qe jane te lidhur me nevojat per uje teknologjik,
- kur zhvillohen aktivitete te akuakultures,
- kur jane zona qe kane nje status te vecante, etj.

Prishja e ketyre ekuilibrave vjen si pasoje e nje shfrytezimi pa kriter te ketyre baseneve. Duhet te theksojme se basenet ujembajtëse qe nuk prishin keto kerkesa dhe qe kane rezerva te shumta te nje cilesie shume te larte ka pak ne vendin tone.

Ne nenin 4 (kater) te Ligjit Nr. 8990, date 23.1.2003 Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis eshte dhene ne menyre te qarte se cilat projekte i nenshtrohen vleresimit te ndikimit ne mjedis te cilat klasifikohen si me poshte:

1. Procesit të V.N.M.-së i nënshtrohen gjithë projektet e veprimtarite, që jepen në shtojcat 1 dhe 2 të këtij ligji, për miratimin tyre nga organet përkatëse.

2. Projektet e veprimtarite i nënshtrohen dy niveleve të shqyrtimit për vlerësim ndikimi:

a) Procesit të thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis nënshtrohen projektet e shtojcës 1 dhe projektet e veprimtarisë që kërkojnë të zbatohen në një zonë të mbrojtur.

b) Procesit të përmbledhur të V.N.M.-së, të cilit i nënshtrohen projektet e shtojcës 2 dhe ndryshimet ose rikonstruksionet e projekteve të shtojcës 1.

TAB 1. KLASIFIKIMI I RAPORTIT TË V.N.M.-SË PËR PROJEKTIN “NDËRTIMI I LINJËS SË DËRGIMIT DEPO LIS - BURREL” BASHKIA MAT

Pyetje që duhen marrë parasysh për klasifikimin gjatë zbatimit të projekt-idese apo ushtrimit të veprimtarisë:	Pershkruaj shkurtimisht Po / Jo	Do të ketë ndërveprim / ndikim të rëndësishëm? Po / Jo - Përse?
1. Do të shkaktohen ndryshime fizike në territor (në topografinë, përdorimin e tokës ose burimet ujore etj.)?	Jo	Jo (punimet janë të maskuara në tokë)
2. Do të përdoren burimet natyrore si: toka, uji, materiale ose energji, veçanërisht ato burime që nuk janë të rinovueshme ose me pakicë?	Po	Jo (uji që merret nga burimi që përdoret për këto ujësjellës)
3. Parashikohet përdorimi, magazinimi, transporti apo prodhimi i substancave ose materialeve të demshme për shëndetin dhe mjedisin?	Jo	Jo (materiale të cilat do të jenë inerte dhe tuba të çertifikuar sipas CE)
4. Do të prodhohen mbetje të ngurta?	Po (gjatë ndërtimit të objektit)	Jo (të gjitha mbetjet e ngurta do të transportohen dhe depozitohen në vendgrumbullimin e miratuar nga pushteti vendor)
5. Do të ketë shkarkime në ajër të ndotesve, substancave të rrezikshme, toksike ose helmuese?	Jo	Jo
6. Do të ketë zhurma e vibrime apo dritë drite, energji ose rrezatim elektromagnetik?	Po (zhurma - gjatë ndërtimit)	Po (do të punohet me orar të kufizuar 7 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ për të ulur ndikimin)
7. Do të ketë rrezik për ndotjen e tokës e ujerave nga shkarkimi i ndotesve në sipërfaqen e tokës, ujerave sipërfaqësore, nëntokësore, bregdetare ose në det?	Jo	Jo (punimet janë sipërfaqësore deri në 1.6m thellësi dhe do të kryhen me kujdes për të mos prishur strukturën e tokës)
8. Ka rrezik për aksidente që ndikojnë në shëndetin e njerezve apo mjedisin?	Po (gjatë ndërtimit)	Jo (do të zbatohen me rigorozitet kushtet dhe rregullat e sigurimit teknik)
9. Do të ketë ndikime sociale, demografike, mënyra tradicionale jetese, punësim etj?	Po (rritje të normës së sasisë së ujit për frymë)	Po (impakt pozitiv)
10. Ka faktore të tjera që duhen marrë në konsideratë si zhvillime që çojnë në pasoja mjedisore apo mundësi për mbivendosje ndikimesh të ndryshme nga veprimtari ekzistuese ose të planifikuara në zonë?	Jo	Jo
11. Ka zona të mbrojtura nga legjislati nderkombëtar/kombëtar për vlerat e tyre në biodiversitet, ekologji, peizazh, vlera kulturore, historike e arkeologjike?	Jo (nuk përfshihet në listën e botuar nga MM)	Jo (objekti do të zbatohet në rrugën kryesore dhe rrugicat e lagjeve)
12. Ka zona të ndjeshme mjedisore, si zona bregdetare, male, pyje, kullota, flore, faunë e eger, dru frutore në zonë?	Jo	Jo
13. Ka zona me specie të mbrojtura, të rëndësishme ose të ndjeshme, rrezikuara kërcënuara, në rrezik zhdukje të faunës e floras, p.sh. për kryqezime, folezime, pushime, dimerime, migrime etj. në zonë?	Jo (nuk përfshihet në listën e botuar nga MM)	Jo (rikonstruksioni nuk çënon florën dhe faunën)
14. Ka zona me ujëra tokësore, nëntokësore apo detare në zonë?	Jo	Jo
15. Ka zona me tipare të spikatura panoramike ose skenike në zonë?	Jo	Jo
16. Ka rrugë a infrastruktura të ngjashme që përdoren nga publiku	Po (Rruga e zonës)	Jo (ka ndikim të dukshëm, por do të

per te shkuar ne vende pushimi etj. ose rruge transporti te mbingarkuara qe mund te ndikohen?		reabilitohet ne gjendjen e meparshme)
17. Ka perdorime ekzistuese te tokes (banine, industri, tregti, pushim, bujqesi, pyje, turizem, zona te gjelbra, sportive, argetuese, prona te tjera private etj.) ose plane te ardhshme qe ndikohen?	Po (banime, industri, tregëti)	Jo (ka ndikim të ulët)
18. Eshte zona nen rrezikun e ndotjes ose demtimeve mjedisore (ku standartet mjedisore jane tejkualuar?)	Jo	Jo
19. Eshte zona me probleme sa i perket termeteve, rreshqitjes dherave, erozionit, permbytjeve, koshteve ekstreme klimatike (ndryshime te temperatures, mjegulla erera te forta)?	Jo	Jo

2. KUADRI LIGJOR DHE ADMINISTRATIV

2.1 Baza Ligjore

Ndergjegjesimi ne Shqiperi eshte i nje niveli te ulet, kjo si rrjedhoje e nje legjisiaciani mjedisor relativisht te ri qe eshte ne zhvillim dhe po plotesohet me tej sidomos me rregullore dhe standarte. Aplikimet per VNM kane si detyrim paketen ligjore te meposhteme:

- Ligji Nr. 8934, dt 05.09.2002 “Per Mbrojtjen e Mjedisit”,
- Ligji Nr. 8990, dt. 23.012003 “Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis”,
- Vendimin e Keshillit te Ministrave Nr.249, dt 24.04.2003 “Per Miratimin e Dokumentacionit per Leje Mjedisore dhe te Elementeve te Lejes Mjedisore”,
- Udhezues metodik i Ministrise se Mjedisit, Tirane, “Per Pergatitjen e Raportit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis”
- Vendimin e Keshillit te Ministrave Nr. 805, date 04.12.2003 “Per Miratimin e Listes se Veprimtarive qe Ndikojne ne Mjedis per te cilat kerkohet Leje Mjedisore”.
- Urdharin e Ministrit Nr. 137, date 17.08.2004. “PerDokumentacionin e Domosdoshem per te kerkuar Leje Mjedisore”, etj.

Udhezimin Nr.6, date 27.12.2006 “Per miratimi e metodologjise vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie”

- Ligj Nr.10431, Datë 9.6.2011 “Për Mbrojtjen E Mjedisit”
- Ligj Nr.10440, Datë 7.7. 2011për Vlerësimin E Ndikimit Në Mjedis
- Ligji Nr. 111/2012, date 03.12.2012 “Për Menaxhimin E Integruar Të Burimeve Ujore”.

Raporti i Vleresimit Ndikimit ne Mjedis perfshin parashikimin dhe planifikimin e masave zbutese te ndikimit te projektit ne mjedisin fizik dhe special. Ky proces zhvillohet brenda atij te planifikimit dhe zbatimit te projektit, duke paraqitur prioritetet mjedisore dhe listen e veprimeve per zgjidhjen e tyre. Raporti realizon bashkepunimin midis pushtetit vendor, pushtetit qendror dhe biznesit, duke i paraprire zhvillimit te sigurte dhe te qendrueshem. Ne vijim jane pershkruar vecorite kryesore te projektit, te cilat, se bashku me investigimet ne vendin e ndertimit te parashikuar, kane sherbyer per identifikimin e ndikimeve te mundeshme ne mjedis gjate nderhyrjes ne permiresimin e furnizimit me uje duke ndertuar rrjetin shperndares per zonen.

3. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

3.1 Gjendja Ekzistuese

Është e ditur se sigurimi i ujit, që të mbulojë si nga ana sasiore, ashtu edhe nga ana cilësore, kërkesat bashkohore të furnizimit me uje te pijshem, është problematik. Kjo për shkak të disa faktorëve nga të cilët më të rëndësishem janë ata që paraqiten më poshtë:

Zona e Qytetit te Burrelit ka nje rrjet te furnizimit me uje qe marrin uje nga burimi i Vinjollit. Ne vitet 2004 ÷ 2005 me fonde te huaja jane bere investime ne permiresimin e rrjetit te furnizimit me uje. Keto investime kane konsistuar ne ndertimin e kaptazhit ne Vinjoll, rikonstruksionin e linjes nga Kaptazhi deri ne Depon ne fshatin Lis, Ndertimin e nje depo te re 2000 m³ ne fshatin Lis, nderhyrje ne nje pjese te vogel te linjave kryesore te rrjetit shperndares te Qytetit si dhe vendosja e matesave te ujit dhe ndertimi i koolonave te reja te furnizimit me uje per ne pallate.

Qyteti i Burrelit furnizohet direkt nga depoja e Lisit dhe ka nje linje me tubacion çeliku prej rreth 10 km. Ne kete linje marrin uje dhe fshatrat e zones qe jane pergjate tubacionit si Fshati Lis, Mallunxe dhe Shoshaj. Marrja e ujit nga keto pika lidhje e reduktojne sasine e ujit qe vjen ne qytet dhe per kete ka mangesi ne furnizimin me uje ne kohen e pikut ne zonen e qytetit.

Gjithashtu nje faktor shtese qe ul sasine e ujit ne kohen e pikut eshte dhe gjatesia e madhe e linjes se dergimit. Gjate kohes kur ka konsum te larte te ujit dhe nga zonat per rreth tubacioni fillon dhe zbrazet dhe kerkon nje kohe te madhe mbi dy ore qe ai te arrije parametrat per krijimin e presionit per furnizimin normal te konsumatoreve te qytetit te Burrelit.

Rrjeti i shperndarjes se qytetit eshte i degraduar dhe nuk ploteson kushtet per nje furnizim normal te konsumatoreve pasi ai eshte i nendimensionuar .

3.2 Statusi i zones se studiuar dhe objektivi i projektit

Ky projekt parashikon të ndërhyjë me investime të reja me, linjat e shpërndarjes të cilat do të ndërtohen të reja në drejtim të konsumatorit të cilët, do të vijnë të lidhen pasi të kenë lidhur kontratat me ujesjelles kanalizime Mat.

Duke qënë se linjat kalojnë në rrugë kryesore, gjatë gërmimit të kanaleve dheu i gërmuar do të largohet dhe mbushja e kanalit do të bëhet me zhavorr për të përmiresuar parametrat e rrugës dhe evituar dëmtimet e mundëshme nga cedimet. Në pjesët e afatuara do të rishtrohen me asfalt. Për të bërë një manovrim dhe shfrytëzim sa më të mirë të rrjetit janë parashikuar ndërtimi i pusetave të manovrimit në pikat kryesore të rrjetit dhe saraqineskat tip shpingel ne degezimet sekondare.

4. TREGUESIT TEKNIK TE PROJEKTIT

VKM 83 Dt.10/02/2021 i ndan konsumatorët ne dy grupe, ne grupin e pare hyjne zonat me nje popullesi mbi 10000 banore dhe grupi i dyte jane zonat me nen 2000 banore. Ne baze te kesaj V.K.M norma mesatare ditore per banore eshte – 250 l/d/banore per qytetin dhe 150 l/d/banore per fshatin

- **Prurja mesatare orare** -
$$Q_{mes}^d = \frac{Q_{mes}^d}{24} \text{ m}^3/\text{ore}$$

$$\text{Prurja mesatare ne sekond} - q_{mes .sek} = \frac{N \cdot n}{3 \cdot 6 \cdot 24} \text{ l/s}$$

$$\text{Prurja maksimale ne sekond} - q_{max .sek} = q_{mes .sek} \cdot K_o \text{ l/s}$$

K_o – Koeficienti i jouniformitetit ne baze te VKM 83 Dt.10/02/2021 per qytetin eshte $K_d = 1.50$ per prurjen maksimale ditore dhe $K_o = 2.0$ per prurjen maksimale orare ndersa per fshatin eshte $K_d = 2.0$ per prurjen maksimale ditore dhe $K_o = 5.0$ per prurjen maksimale

Te dhenat per popullesine jane marre nga Bashkia Mat.

Bazuar ne detyrën e projektimit të dhenë nga Bashkia Mat rritja e popullesise është marrë 1.0 % dhe norma e konsumit te ujit per banorë është pranuar 250 l/ditë/banor ne qytet dhe 150 l/ditë/banor ne fshat

Duke pranuar humbjet e ujit 15 % ne linjat e shperndarjes dhe 5% ne linjen e dergimit, prurja llogaritese maksimale e rrjetit te shperndarjes do te jete 182 l/s.

TABELA PERMBLEDHESHE E KERKESES PER UJE

Nr.	Emri	Nr. Banoreve	N. Mes. Ditore (l/dite/banor)	K. pikut Ditor (VKM 83 Dt.10/02/2021)	$Q_{max.dit}$ m ³ /dite	$Q_{max.ditore.sek}$ l/sek	K. pikut Orar (VKM 83 Dt.10/02/2021)	$Q_{max.orar}$ m ³ /dite	$q_{max.orare}$ l/sek
1	Qyteti Burrel	23,200.00	250.00	1.50	11,877.90	137.48	2.00	908.28	252.30
2	Fshati Shoshaj	250.00	150.00	2.00	157.26	1.82	5.00	99.18	27.55
3	Fshati Mallunxe	1,160.00	150.00	2.00	521.56	6.04	5.00	137.13	38.09
4	Fshati Zenisht	460.00	150.00	2.00	255.86	2.96	5.00	109.45	30.40
5	Fshati Burgajet	530.00	150.00	2.00	293.36	3.40	5.00	113.36	31.49
Shuma		25,600.00			13,105.94	151.69		1,367.40	379.83

5. EKONOMIA E ZONES DHE AKTIVITETET KRYESORE TE SAJ

5.1 Statusi i zones ne studim

Në këtë zonë jetojnë banorët rezidentë. Këto fshatra historikisht dhe tradicionalisht, gje qe vazhdon edhe sot, ka gjetur zhvillim industria, bujqësia, blegtoria dhe turizmi. Nga aktivitetet e mësipërme popullsia mbulon 75% të nevojave ekonomike.

5.2 Mendimi i Komunitetit

Per zhvillimin e ketij projekti investitori qe eshte dhe administratori i rrjetit i ka kushtuar nje vemendje te vecante bashkepunimit me pushtetin vendor. Qe ne fillimin e studimeve perkatese per kete projekt, eshte marre kontakt me drejtuesit lokal ku shtrihet objekti, pasi edhe komuniteti perreth eshte pale e interesuar.

5.3 Planet e zhvillimit urban te zones

Zhvillimi i kesaj hapesire parashtrohet disa kërkesa dhe kushte rigorozë ndaj vendim marrësve. Projekti i rrjetit shpërndarës të furnizimit me ujë është pjesë e planeve të zhvillimit të zonës.

5.4 Ekosistemet, habitatet dhe peisazhi egzistues

Zona e kërkuar për rikonstrukcion nuk ka ndonjë ekosistem, habitat apo peisazh ekzistues.

5.5 Trashëgimia arkitektonike dhe historike

Gjate hapjes së trasës nuk mundet të takohen objekte dhe trashëgimi që bartin vlera kulturore.

6. METODIKA E V.N.M.-SË

Ndikimi në mjedis është bazuar në Master Planin e Zhvillimit të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Kanalizimeve për Shqipërinë 2012, hartuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Ujësjetës Kanalizime, për zhvillimin e këtyre sektoreve në periudha afat shkurtër, afat mesëm dhe afat gjatë.

Qëllimi i Strategjisë së Furnizimit me ujë dhe Kanalizimeve ka të bëjë me zhvillimin sa më efektiv të sektorit:

- 1) Garanton sigurinë e furnizimit me ujë të popullatës rezidente dhe pushuesve sezonale.
- 2) Sektori i furnizimit me ujë është një sektor mbështetës për një zhvillim të qëndrueshëm të të gjithë sektoreve ekonomik.

Qëllimi i këtij raporti është marrja parasysh e faktoreve që ndikojnë në mjedis gjatë ndërtimit të objektit dhe funksionimit të tij. Ky raport është pjesa më e rëndësishme e dokumentacionit të kërkuar, në zbatim të procedurës së nevojshme gjatë procesit të miratimit të lejes mjedisore. Raporti ka gjithashtu si qëllim të japë një vështrim të përgjithshëm mbi efektet në mjedis, alternativat e mundshme dhe masat zbutëse të efekteve të padëshirueshme.

V.N.M.-ja synon parashikimin e të gjithë efekteve të pritshme në mjedis, që do të rezultojnë nga një projekt i propozuar, si gjatë zbatimit ashtu dhe gjatë funksionimit të tij. Raporti përfshin gjithashtu parashikimin dhe planifikimin e masave zbutëse të ndikimeve të projektit në mjedisin fizik dhe social me qëllim përmirësimit të cilësive dhe qëndrueshmërisë së mjedisit nëpërmjet:

- Marrja në konsideratë e çështjeve të mjedisit në fazën e përgatitjes së propozimeve në projekt.
- Shqyrtimit të alternativave të ndryshme brenda projektit.
- Nxjerrjes në dukje dhe vlerësimit të cilësorisë me pika të ndikimeve në mjedis të projektit.
- Propozime të masave zbutëse të ndikimit në projekt, etj.

Qëllimi i këtij raporti, i përgatitur për rastin e ndërtimit të linjës dhe përmirësimit të furnizimit me ujë të fshatrave, është që të identifikojë pasojat e mundshme negative mjedisore që mund të krijohen gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit të këtyre linjave shpërndarëse.

Gjithashtu një tjetër synim i këtij raporti është të përcaktojë e të rekomandojë masat tekniko-organizative për zbutjen e faktoreve negative që ekzistojnë, dhe të atyre që krijohen gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit të tij. Raporti i këtij projekti është hartuar për të integruar mbrotjen ambientale në jetën e përditshme, që të udhëheqë në ndryshimin e sjelljes së komunitetit, duke u bërë në këtë mënyrë forcë shtytëse e përmirësimit të vazhdueshëm.

Metoda me e pershtateshme per ndikimin eshte ajo e list kontrollit, e cila vendos nga njera ane te gjitha burimet e mundshme te ndikimeve, dhe nga ana tjetere mbartesit e ndikimeve, si dhe parashikimin e madhesis se ndikimit.

6.1 Objektivat e raportit te V.N.M.-së

Objektivat raportit konsistojne ne analizimin e faktoreve lokale e negative mjedisore, ne dhenien e masave zbutese per reduktimin e ndikimeve negative, si dhe tenton ne permiresimin e vlerave ekologjike e rikrijuese te territorit gjate ndertimit dhe shfrytezimit te linjet.

Qellimi i eshte, qe nepermjet vleresimit cilesor e sasior paraprak te parametrave hidrologjike te treguesve gjeologo-inxhinjerike, parametrave sizmo-tektonike, morfologjike e gjeomorfologjike te bazuara ne kritere e standarte shkencore nderkombetare, te tipizohen dhe te perzgjidhen nje sere parametrash dhe vecorish te sistemeve te siperpermendur natyrore, ne sherbim te infrastruktures mjedisore, te infrastruktures urbane si dhe ndertimit dhe shfrytezimit te stacioneve te pompimit, etj.

Ky raport ka per qellim te sherbeje:

- Si instrument per mbrojtjen e mjedisit;
- Ne fuqizimin e komunitetit per veprime ne mbrojtje te mjedisit;
- Ne kontrollin e perdorimit te qendrueshem te burimeve natyrore;
- Ne rritjen e mireqenies nga menaxhimi afatgjate i burimeve ujore;
- Ne mbrojtje te pasojave financiare dhe social-ekonomike;
- Ne rritje te interesimit per bashkepunim dhe ne gjetjen e zgjidhjeve te reja, etj.

6.2 Metodika e kryerjes se V.N.M.-së

Studimi vleresimit te ndikimit ne mjedis u orientua

- nga rendesia e ndertimit dhe shfrytezimit te ujrave nentokesore, me standartet bashkekohore,
- nga permbushja e kerkesave vendase dhe te huaja,
- nga vendi ku ai ndodhet, pasurite natyrore e humane te zones si dhe vlerave te vecanta te tyre,
- ne identifikimin e ndikimeve negative dhe lokale,
- marrjen e masave zbutese, duke patur parasysh ruajtjen e interesave ekonomike te investimit,
- ne masat orientuese per nje zhvillim te qenidrushem etj.

Ne kete raport indentifikohen ndikimet lokale e negative ne mjediset humane, si dhe eshte mare parasysh vleresimi i rrezikut. Reduktimi i ndikimeve negative, eshte nderthurur edhe me ndikime te rendesishme lokale dhe strukturore ne keto faza kyesore:

- Hartimi i objektivave orientuese te V.N.M.-së;
- Mbledhja e materialit baze eksistues dhe plotesimi i formularit perkates per kete raport (relacioni teknik), si dhe seleksionimit te tyre per perdorim.
- Verifikimi ne terren i te dhenave ekzstuese dhe mbledhja e te dhenave biofizike dhe humane;
- Hartimi i V.N.M.-së dhe dorezimi tek porositesit si dhe ne subjektet vendimarese dhe kontrolluese te aspekteve mjedisore ne nivel lokal dhe qendror.

6.3 Identifikimi i ndikimeve ne mjedis nga zbatimi i projektit

Nga vleresmi i veçorive kryesore te projektit, dhe me investigimet ne zonen e parashikuar per ndertimin e linjave te trasmetimit eshte bere identifikimi dhe rieresimi i ndikimeve te mundeshme ne mjedis nga rikonstruksioni i ketyre linjave. Ne perputhje me Udhezimin Nr.6, date 27.12.2006 "Per miratimin e metodologjise se vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie" me keto identifikime dhe vleresime eshte plotesuar tabela I e Aneksit II te ketij udhezimi per te analizuar ne menyre te detajuar vleresimet sasiore te ndikimeve ne mjedis nga zbatimi i projektit te ndertimit te linjave te trasmetimit per ujësjellesat e këtyre fshatrave.

IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE NE MJEDIS NGA ZBATIMI I PROJEKTIT

Nr	Pyetje qe konsiderohen ne fazen e perzgjedhjes	Po/J o	Cilet elemente te mjedisit mund te ndikojne/ si?	Do te jete ndikimi domethenes ne mjedis? Pse?
1 A do te perfshije ndertimi, operimi ose mbyllja e vepimtarise dhe montimi i teknologjise dhe pajisjeve veprime qe te shkaktojne ndryshime fizike ne topografi, perdorim toke, ndryshime ne trupat ujore etj ?				
1.1	Ndryshime te perkoheshme ose te perhereshme ne pedorimin e tokes, mbulesen e saj ,topografin, duke perfshire ritjen e intensitetit te perdorimit te tokes	Po	Pjesa e tokes ku ndertohen linjat	Jo (ndertimi i linjes do shoqerohet me rehabilitim e tokes)
1.2	Pastrimin e tokes ekzistuese, vegjetacionit dhe ndertimeve ekzistuese?	Po	Pjesa e asfaltit te rruges ku do kaloje tubacioni	Jo (ndertimi i linjes do shoqerohet me rehabilitim te tokes)
1.3	Krijimin e perdorimeve te reja te tokes?	Jo		
1.4	Investigime para fazes ndertimore, si shpime per marrjen e mostrave, provat e tokes, dheut ?	Jo		
1.5	Punime ndertimi?	Po	Ndertim i trasese se linjave	Jo (nuk do kete ndikim domethenes, sepse do te kthehet ne gjendjen fillestare)
1.6	Punime prishjeje?	Po	Prishje të asfaltit të rrugës	Jo (nuk do kete ndikim domethenes, sepse do te kthehet ne gjendjen fillestare)
1.7	Kantiere te perkoheshme pe punime ndertimi ose strehimi per punetoret?	Po	Kantjer ndertimi	Jo (do te jete provizire)
1.8	Punime mbitolokesore, struktura ose punime te tokes, germime ose mbushje?	Po	germim, mbushje kanalesh	Jo (nuk do kete ndikim domethenes)
1.9	Punime nentokesore, miniera ose tunele?	Jo		
1.10	Punime bonifikuese?	Jo		
1.11	Germime per hapje kanalesh?	Po	Pjese te tokes ne kanal in e linjes se trasmetimit të ujit	Jo (nuk do kete ndikim domethenes)
1.12	Struktura bregdetare, si diga, skela?	Jo		
1.13	Struktura ne det?	Jo		
1.14	Procese te ndryshme prodhimi?	Jo		
1.15	Mjedise per magazinim te madhrave e materialeve te ndryshme?	Po	Materiale tuba, rakorderi, inerte, cemento, hekur etj.	Jo (do perdoren ambiente ekzistuese, shtepi private)
1.16	Impiante per trajnimin ose depozitimn e mbetjeve te ngurta e te lengeshme?	Jo		
1.17	Objekte te strehimit punetoreve te shfrytezimit?	Jo		
1.18	Rruge e re, hekurudhe, trafik detar, gjate fazes se ndertimit e shfrytezimit?	Jo		

1.19	Rruge e re, hekurudhe, ajrore, ujore, infrastruktura te tjera transporti, perfshire rruge e stacione te reja te alternuara porte e aeroporte?	Jo		
1.20	Mbyllje apo devijim i rrugëve ekzistuese qe con ne ndryshime ne levizjet e trafikut?	Po	Kalim i mjeteve ne nje korsi ne segmentet ku kryen punime	Jo (devijimi me orare te kufizuara vetem kur punohet)
1.21	Linja ose tubacione te reja transferuese te transmetimit?	Po	Tubacionet e ujesjellesit	Jo (pasi te vendosen tubat do te rehabilitohet tereni)
1.22	Rezervuar, argjinatura, kanale nentokesore, regullime apo ndryshime te tjera ne hidrologjine e rrjedhave ujore apo akuifereve?	Jo		
1.23	Ndeprerje te rymave?	Jo		
1.24	Nxjerje ose transferim te ujit nga nentoka ose siperfaqet ujore?	Jo		
1.25	Ndryshime ne trupat ujore, siperfaqet e tokes qe ndikojne ne drenimin ose largimin e ujrave?	Jo		
1.26	Transportin e personelit e materialeve te ndertimit, shfrytezimit e mbeturinave?	Po	Nuk do kene ndikim mjedisor	Jo (nuk ka ndikim domethenes)
1.27	Punime afatgjata cmontimi, nxjerjen e mbeturinave ose punime restauruese?	Jo		
1.28	Veprimtari gjate ndryshimit te destinacionit qe mund te kene ndikim ne mjedis?	Jo		
1.29	Hyrjen e njerezve ne nje zone perkohesisht ose ne menyre te vazhdueshme?	Po	Nuk do kete ndikim mjedisor	Jo (lidhet me aktivitetin ndertues)
1.30	Futjen per kultivim te specieve jovendase?	Jo		
1.31	Humbjen e specieve vendase ose diversitet gjenetik?	Jo		
1.32	donje veprim tjetere?	Jo		
2. A do perdoren gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit te projektit burimet natyrore te tilla si:toka, uji, materiale e energji, nga burime qe jane te parinovueshme ose te kufizuara?				
2.1	Toke vecanerisht e varfer apo toke bujqesore?	Jo		
2.2	Uji?	Po	Nuk do kete ndikim mjedis	Jo (sasi e paket uji per furnizimin e kantjerit)
2.3	Minerale?	Jo		
Pyetje qe duhet te mbahen parasysh gjate perzgjedhjes				
2.4	Grumbullime lendesh ndertimi (zhavor etj)	Po	Nuk do kete ndikim mjedisor	Jo (rehabilitim toke te perdorur pas ndertimit)
2.5	Pyje dhe lende drusore	Jo		
2.6	Energji, elektrike apo lende djegese?	Jo		
2.7	Ndonje burim tjetere?	Jo		
3. A do te perfshije projekti perdorimin, ruajtjen, transportin, perpunimin dhe prodhimin e substancave e materialeve qe mund te jene te demshem per shendetin e njerezve e mjedisin e risin shqetesimin mbi rreziqet aktuale e te mundshme ne shendetin e njerezve?				
3.1	A parashikon projekti perdorimin e substancave ose materialeve te rrezikshme ose toksike per njerzit dhe mjedisin?	Jo		
3.2	Do rezultojte projekti ne ndryshime me shfaqje semundiesh ose efekt ne vektoret e semundjeve	Jo		
3.3	Do ndikojte projekti ne mireqenien e njerezve ?	Po	Impakt pozitiv	Rritjen e normes per fryme e furnizimit me uje
3.4	A ka grupe njerezish qe mund te ndikohen nga projekti, si te semure apo te moshuarit?	Jo		
3.5	Shkaqe te tjera?	Jo		
4. A do te prodhohen mbeturina te ngurta, gjate ndertimit, shfrytezimit ose nxjerje jashte funksioni?				

4.1	Mbeturina dherash zhavori ose minierash?	Po	Nuk do kene ndikim mjedisor	Jo (rehabilitohet toka e perdorur pas ndertimit)
4.2	Mbetje urbane(shtepiake ose tregetia) ?	Jo		
4.3	Mbetje te rezikshme e toksike apo radioaktive?	Jo		
4.4	Mbetje te tjera te proceseve industriale?	Jo		
4.5	Produkte shtese?	Jo		
4.6	Ujra te zeza ose llumra te tjera nga trajtimet e shkarkimeve te lengeta?	Jo		
4.7	Mbetjet nga ndertimet ose shembjet?	Po	Nuk do kene ndikim mjedis	Jo (do te depozitohen ne vendet e caktuara)
4.8	Mbeturina makinash ose paisjesh?	Jo		
Pyetje qe duhet te mbahen parasysh gjate perzgjedhjes				
4.9	Toka te ndotura ose materiale te tjera?	Jo		
4.10	Mbetje bujqesore?	Jo		
4.11	Mbetje te tjera te ngurta?	Jo		
5. A do te shkarkohen ndotes ne ajer ose cdo substance tjeter e rrezikshme toksike apo e demshme per shendetin nga projekti?				
5.1	Shkarkime nga djegiet e karburanteve nga burime stacionare ose te levizshme?	Jo		
5.2	Shkarkime nga proceset prodhuese?	Jo		
5.3	Shkarkime nga perpunimi i materialeve, perfshi depozitimn ose transportin?	Jo		
5.4	Shkarkime nga aktiviteti i ndertimit perfshi impiantet dhe pajisjet?	Jo		
5.5	Mbetje e erera sulmuese nga perpunimi i materialeve te ndertimit, ujrat e zeza e mbetjet?	Jo		
5.6	Shkarkime nga inceneratoret e plehrave?	Jo		
5.7	Shkarkime nga djegija e mbetjeve ne ajer?	Jo		
5.8	Shkarkime nga burime te tjera?	Jo		
6. A do te shkaktoje projekti zhurma dhe vibracione ose emetime te drites, energjise termike ose rrezatim elektromanjetik?				
6.1	Nga puna e paisjeve si: motora, franto, ventilus?	Po	Do kete ndikim minimal ne mjedis	Jo (punimet kryhen me orar te reduktuar)
6.2	Nga procese industriale apo te ngjajshme?	Jo		
6.3	Nga ndertime apo prishje?	Po	Do kete ndikim minimal ne mjedis	Jo (punimet kryhen me orar te reduktuar)
6.4	Nga plasje apo futje pilotash	Jo		
6.5	Nga trafiku gjate ndertimit ose shfrytezimit?	Po	Do kete ndikim minimal ne mjedis	Jo (punimet kryhen me orar te reduktuar)
6.6	Nga proceset e ndricimit ose ftohjes?	Jo		
6.7	Nga burimet e rezatimit elektromanjetik (efektet mbi pajisjet dhe njerezit)?	Jo		
6.8	Nga cdo burim tjeter?	Jo		
7. A do te coje projekti ne rreziqe te ndotjes se tokes, ujit nga shkarkimrt e ndotesave ne toke ne kanalizimet e ujrave te bardha dhe te zeza, ujrat sipërfaqesor, nentokesor, bregdetare ose ne det?				
7.1	Nga perpunimi, depozitimi, perdorimi ose shkarkim i lendeve te rrezikshme e toksike?	Jo		
7.2	Nga shkarkimet e ujrave te zeza ose rjedhjeve te tjera (trajtuara e patrajtuara) ne uji ose toke?	Jo		
7.3	Depozitimi ndotesve te shkarkuar ne ajer, uji toke	Jo		
7.4	Nga cdo burim tjeter?	Jo		
7.5	A ka rrezik te ndonje akumulimi afatgjate te ndotesve ne mjedis nga keto burime?	Jo		
8. Ekziston rreziku i aksidenteve gjate ndertimit apo shfrytezimit te projektit qe mund te ndikojne ne shendetin e njerezve apo mjedisin?				
8.1	Shperthime, zjare, nxjerje nga depozitimi, perdorimi e prodhimi i substancave te rezikshme e toksike?	Jo		

8.2	Nga ngjarje qe kapercejne kufijte e mbrojtjes normale te mjedisit, p sh. demtimi i sistemit te kontrollit te ndotjes?	Jo		
8.3	Nga ndonje shkak tjeter?	Jo		
8.4	Mund te ndikohet projekti nga fatkeqsi natyrore qe shkaktojne deme per mjedisin (permybtje, termete, shkarje etj.)?	Jo		
9. A rezulton projekti me ndryshime sociale, ne demografi, menyre tradicionale jetese, punesim?				
9.1	Ndryshime ne madhesine e popullsise, moshen, strukturen, grupet sociale etj.?	Jo		
9.2	Nga strehimi i njezve apo prishja e shtepive, mjedisese te komunitetit, si shkolla, spitale, mjedisese sociale?	Jo		
9.3	Nepermjet migrimit te banoreve te rinj ose krijimit te komuniteteve te reja?	Jo		
9.4	Nga realizimi i kerkesave ne ritje per mjedisese, sherbime sociale, strehim, arsim, shendet?	Jo		
9.5	Nga krijimi i vendeve te punes gjate ndertimit a shfrytezimit apo humbjes se vendeve te punes me pasoja ne papunesi e ekonomi?	Po	Impakt pozitiv	Impakt pozitiv nga hapja e vendeve te punes
9.6	Ndonje shkak tjeter?	Jo		
10. A do te coje projekti ne presion per zhvillime te metejshme qe mund te kene ndikim te rendesishem ne mjedis, me shume banesa, rruge te reja, industri, veprimtari mbeshtetese				
10.1	A do te coje projekti ne presione per zhvillime te metejshme qe do te kete ndikim te caktuar ne mjedis, si: me shume strehim, rruge te reja, industri, sherbime publike mbeshtetese te reja?	Po	Impakt pozitiv	Ritje te cilesise se jeteses dhe sherbimit te pushuesve
10.2	A do te coje projekti ne zhvillimin e mjediseseve mbeshtetese, zhvillime ndihmese ose zhvillime te nxitura nga projekti qe te kete ndikim mjedisi , si: 1. infrastrukture mbeshtetese (rruge, furnizim me energji elektrike, trajtim te mbetjeve ose ujrave te perdorura etj.) 2. Zhvillim i strehimit; 3. industri nxjeres (ekstraktuese); 4. industri funizuese; 5. te tjera	Jo Jo Jo Jo		
10.3	A do te coje projekti ne riperdorim te kantjerit pas shfrytezimit te tij qe do te kete ndikim ne mjedis?	Jo		
10.4	A do te coje projekti ne krijimin e nje precedenti per zhvillime te mevoneshme?	Po	Impakt pozitiv	Per zhvillim ekonomik te zones
10.5	Do kete projekti pasoja kumulative nga afersia me projekte te tjera ekzistuese ose te planifikuara e me pasoja te ngjashme?	Jo		

7. ANALIZA E GJENDJES EKZISTUESE DHE VLERESIMI I SITUATES

7.1 Ndikimet ne mjedis gjate ndertimit te rrjetit shperndares.

Per ndertimin e ketij rrjeti do te kryen keto punime: germimi, hapje kanalesh, instalim tubash dhe saracineska, mbushje kanali, puseta betoni per manovrim, asfaltim, punime betoni, si dhe perdorim te makinerive teknologjike, germuese dhe transportuese, etj.

Pra gjate kryerjes se ketyre operacioneve do te kete krijim te pluhurave ne sasira te vogla si rezultat i punimeve te ndryshme qe duhen bere ne te. Per te bere te mundur reduktimin ne minimum te pluhurave gjate transportit eshte e domosdoshme qe makina transportuese te lagen dhe te mbulothen.

7.2 Ndikimet ne mjedis gjate largimit te materialeve qe do te largohen nga kanalet, linjat e shtrirjes se tubacioneve, etj

Terreni neper te cilin do te kalojne kanalet dhe tubacionet e dergirnit te ujit per ne konsumatore, tregon se kemi te bejme me germime minimale. Pjesa me e madhe e materialeve te germimit do te largohen nga

kanalet, pasi do te perdoret material rere dhe zhavor per mbushjen e tyre. Megjithate nje sasi e vogel dheu i germuar do te largohet nga sheshi dhe duhet te depozitohet ne vende te caktuara nga pushteti vendor. Pikerisht pushteti vendor duhet te caktoj vendin e pershtatshem ku do te depozitohen pa shkaktuar ndotje te tjera ne mjedis.

7.4 Ndikimet ne mjedis si rezultat i sjelljes se materialeve te ndryshme

Megjithese kemi te bejme me hapje kanalesh te permasave te vogla (thellesia 1,3-1.6 m), nuk do te kemi volume te konsiderueshme materialesh ndertimi (rere, zhavor, tuba, rakorderi, asfalt etj.) qe do te sillen per nepermjet makinave te tonazhit te larte, te mesem dhe te vogel sipas rastit. Te gjitha keto makina do te rrisin trafikun dhe nivelin zhurmave. Eshte menduar qe punimet te kryhen ne orar te kufizuar nga ora 07.00-15.00.

7.5 Vleresimi i efektivitetit te pritshem te masave zbutese

Realizimi i objektivave dhe treguesve te pritshem te parashikuar ne projektin e ndertimit te linjes se trasmetimit, do te varet nga respektimi i treguesve te percaktuar ne kete raport. Kontrolli i monitorimit dhe permiresimi i vazhdueshem, sipas kushteve te shfrytezimit te krijuar gjate aktivitetit, do te coje perfundimisht ne perfitimin e pamjeve te parashikuara ne projekt.

7.6 Zhurmat

Gjate ndertimit te rrjetit, do te kete angazhim te makinerive per punime germimi, montimi, transporti materialesh, etj. Per te zbutur efektin e trafikut te ngarkuar dhe zhurmave qe shoqerojne ate, me qellim uljen e shqetesimeve per popullaten perreth zones se ndertimit, si rruge kantjerit do te perdoren ku te jete e mundur rruget dytesore. Projekti nuk parashikon rruge ndihmese. Transportimi i materialeve te ndertimit ne rruget egzistuese do te programohet me kujdes per te shmangur cdo shqetesim ne trafikun lokal. Gjate nates, automjetet e transportit te materialeve do te kerkohet qe te operojne me shpejtesi te ulta dhe do te ndaloher perdorimi i borive.

7.7 Ndikimet ne ujrak siperfaqesore

Zbatimi i ketij projekti nuk le shkas per ndotjen e ujerave te rrjedhes siperfaqesore nga ndotes te ndryshem si karburantet, lendet helmuese etj. Nuk pritet te ndodhe ndonje ndotje nga shkarkimet ne toke, e me pas te shpelahen nga rreshjet, ndersa nga karburantet mund te kete vetem ndotje aksidentale nga rrjedhja e mjeteve te punes.

7.8 Ndikimet ne ujrak nentokesore

Zbatimi i projektit nuk ka ndikim ne ujtat nentokesore, pasi linja do te vendoset ne trupin e rruges ekzistuese dhe thellesia e kanalit eshte e vogel krahasuar me shtresat e rruges.

8. PLANI I ZBUTJES SE NDIKIMEVE NEGATIVE DHE REHABILITIMET

8.1 Perdorimi tokes

Ndertimi i rrjetit shperndares, nuk krijon shqetesim per komunitetin perreth gjate fazes se shfrytezimit por shqetesime ne fazen e ndertimit qe lidhen me trafikun, zhurmat dhe pluhurin. Punimet e ndertimit do te vazhdojne per nje periudhe te vogel kohe dhe nuk do te krijohen demtime te tokes. Per sa i perket tubacionit ato nuk japin ndonje ndryshim ne peisazh, per arsye se ato jane punime plotesisht nentoke dhe nuk duken ne siperfaqe. Ndërsa duhet te theksojme qe permasat e kanaleve të tubave jane te vegjel me nje gjeresi 0.6-0.65 m dhe thellesi rreth 1.2-1.4 m. Duhet te theksojme edhe njehere se i gjithe rrjeti nuk vendosen ne toke buke, por vetem ne rruget ekzistuese te fshatrave.

8.2 Ndikimi tek njerezit, ndertesat dhe objektet e ndertuara nga njeriu

8.2.1 Ndikimi ne populisi

Ndertimi i rrjetit shperndares, ne kete zone nuk ka per te sjelle probleme per komunitetin e kesaj zone. Realizimi i ketij projekti, nuk do te shkaktoje ndryshime ne popullsine e saj, apo zhvendosje te saj per shkak te ketij aktiviteti. Nderkohe duhet te theksojme qe ndertimi i rrjetit shperndares, do te kete avantazhe te medha, jo vetem per biznesin, por dhe per turizmin e kesaj zone. Planet ne perspektive per shtrirjen qe do te kete zone ne nje te ardhme te afert, kjo e bazuar dhe ne studimin urbanistik te miratuar.

Nderkohe duhet theksuar dhe fakti qe ne kete aktivitet mendohen te punesohen nje numer i konsiderueshem punonjesh duke zbutur e papunesise ne muajt e dimrit kur mungojne pushuesit.

8.2.2 Ndikimet ne peisazh

Kemi theksuar se karakteristike e rrjetit shperndares, eshte ruajtja dhe mos ndryshimi i peisazhit dhe mjedisit turistik te saj, prandaj peisazhi nuk ka per te patur asnje demtim dhe nuk do te kete nevojte per rigjenerim te peisazhit per periudhen e ndertimit dhe shfrytezimit.

8.3 Ndikimet e rrjetit mbi trashgimine arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe vepra te tjera njerezore

Si rezultat i ndertimit te linjes se trasmetimit ne kete zone, nuk ka dhe nuk do te kete ndikime negative mbi trashegimine arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe mbi vepra te tjera njerezore, sepse ne zone dhe perreth saj, nuk ka objekte te nje rendesie te vecante te karaktereve te mesiperme.

8.4 Ulja e intensitetit te erozionit dhe zbutja e ndryshimeve te topografise

Qellimi i projektit lidhet me ndertimin e rrjetit te furnizimit me uje. Nder objektivat themelore te ketij aktiviteti eshte furnizimi i popullsise me uje, nderkohe qe mungesa e saj po krijon shume proleme ne popullsine e zones qe furnizon ky ujesjelles.

9. NDIKIMET NE FLORE, FAUNE DHE GJEOLGJINE

9.1 Bimet e ujit

Ne zonen ku do te merret uji nuk ka bime uji, per vete morfologjine qe ka burimi, dhe per karakterin abraziv te tij ne zonen ku do te merret uji po keshtu edhe ne zonen ku do te ndertohet ujesjellesi. Nga ky aktivitet nuk do te kete demtime te tyre.

9.2 Flora dhe Fauna

Zona sic eshte pershkuar edhe me lart, nuk eshte e mbushur me bimesi, pasi kanalet qe do kalojne neper rruge automobilistike nuk demtojne asgje. Fauna e zones, sidomos ajo ujore, nuk peson ndonje ndryshim te ndjeshem nga ky projekt.

Aktiviteti i ndertimit e shfrytezimit nuk sjell influence negative ne folenizim, shumezim, etj. Gjate fazes se shfrytezimit nuk ka elemente te shqetesimit per demtimin e faunes.

Po ashtu edhe fauna karakteristike e zones eshte e paprekshme nga ndikimet e ndertimit te ketyre kanaleve, per aresye se aktiviteti i ndertimit dhe shfrytezimit nuk demton as ne lloje e as ne numer elementet e flores dhe faunes, si pjese perberese e ketij rajoni.

Pra, si perfundim theksojme se ndertimi i linjes se trasmetimit, dhe shfrytezimi i tij nuk e demton floren dhe faunen e kesaj zone. Ndertimi i rrjetit te furnizimit me uje, do jete nje ndihme e madhe per kete zone per vete kushtet per kerkese te madhe per uje te pijshem qe po kalon ujesjellesi.

9.3 Humbja dhe demtimi i tipareve gjologjike, paleontologjike, problemi i mjedisit gjeologjik

Ne pikepamje te strukture gjeologjike dhe pamjes se relievit, kjo zone nuk ka vecori tipike dalluese dhe nuk ka asnje aresye te vleresohet ose te merret parasysh gjate ketij aktiviteti. Kjo zone perben nje peisazh te zakonshem gjeologjiko-gjeomorfologjik, katakteristike e ketij rajoni.

10. NDIKIMET E PRITSHME NE MJEDISIN PERRETH

10.1 Ndikimet fizike te projektit ne ndryshimet e topografise se zones, tokes, etj.

Gjate te ndertimit te rrjetit shperndares te furnizimit me uje, dhe te projekteve perkatese, do te kete ndryshime pothuajse te paperfillshme te topografise lokale. Ne projektet e tij jane parashkuar nje rralle nderhyrjesh qe, ne kombinim me masat e tjera suplementare te sistemimit dhe trajtimit, parandalojne erozionin e mundeshem. Gjate ndertimit te kanaleve, dhe tubacioneve nuk pritet te kete ndryshime ne topografine lokale. Ne projekt eshte parashkuar nje rradhe pune dhe drejtim i tille, qe ne kombinim me masat e tjera suplementare te mbushjes, sistemimit dhe trajtimit, te parandalojne fenomenin e erozionit:

- Ndikimet ne perdorimin e tokes dhe te burimeve
- Ne cilesine dhe sasine e tokes are

Siperfaqja qe do te perdoret per ndertimin e kanaleve dhe te tubacioneve, eshte rruge ekzistuese automobilistike. Pra nuk kemi te bejme me toke bujqesore. Ndertimi i ketyre veprave hidroteknike ne kete zone, nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes are. Ne zonen e ndertimit, hap pas hapi eshte parashkuar sistemimi i terrenit dhe si pasoje zhvillimi i bimesise spontane te mepareshme te kesaj zone.

10.2 Ne cilesine dhe sasine e tokes

Siperfaqja ne te cilen do te ndertohet rrjeti shperndares i furnizimit me uje, nuk eshte toke bujqesore. Ndertimi i ketij linje nuk perben asnje problem per sa i perket cilesise se saj.

10.3 Ndikimet ne uje

Ndertimi i rrjetit, nuk sjell asnje ndikim cilesine se ujit, pasi ai eshte i gjithi i ri dhe pika e furnizimit është ekzistuese në gjendje të mirë pune. Projekti nuk do te ndikojë negativisht ne ujrat siperfaqesore qe perdoren per vaditje nga komuniteti i afert, pasi veprat jane ekzistuse. Zbatimi i projektit nuk do te ndikojë negativisht ne ujrat siperfaqesore, pasi nuk do te krijohen basene te medha per rregullimin e regjimit te prurjeve qe krijohet nga ky burim nuk do te thahet dhe te krijojë probleme me basenin e tij.

10.4 Ndikimet e ndotesve dhe mbetjeve ne cilesine e ujit

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk do te kete ndikim ne cilesine e ujit, si nga linja e dergimit dhe rrjeti shperndarjes.

10.5 Ndikimet ne ajer

Ushtrimi i ketij aktiviteti nuk ka ndikim ne cilesine e ajrit te zones, mbasi gjate shfrytezimit nuk do te kete emetime te gazrave dhe pluhurave.

10.6 Ndikimi ne klime

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk ka ndikim ne klimen e kesaj zone.

10.7 Aromat sulmuese

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk ka emetime te aromave te ndryshme te cdo lloji qofshin ato.

10.8 Ndikime te tjera klimatike

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk priten ndryshime te dukshme klimaterike, si ne drejtim te permiresimit ashtu edhe ne ate te perkeqesimit te saj.

10.9 Ndikime te tjera indirekte dhe sekondare, qe shoqerojne projektin

Projektet e tjera si p.sh. rruget e reja, kanalet e ujrave te zeza, banesat, linjat e energjise, telekomunikacionet, etj. Nuk do te ndikojne ne realizimin e ketij projekti, pasi ne zonen qe prek ky projekt ka elemente te infrastruktures sic u permenden me lart por jane bere te gjitha azhornimet e tyre dhe do te synohet shmangja e intersektimit te tyre.

10.10 Ndikimet shoqeruese te projektit me projekte te tjera ekzistuese ose te propozuara

Ushtrimi i ketij aktiviteti do te ndikojë pozitivisht ne zhvillimin e turizmit, si dhe ne rritjen e nivelit socio-ekonomik ne zone.

11. MASAT PER ZBUTJEN E NDIKIMEVE NE MJEDIS GJATE ZBATIMIT TE PROJEKTIT

11.1 Organizimi

Rrjeti shperndares, do te jete nen administrimin e Sh. A. Ujsjelles Kanalizime Mat dhe do te kete administrator, drejtues teknik, specialiste, punetore mirembajtje, manovratore te rrejetit shperndares, shofere etj.

11.2 Masat e sigurimit teknik ne pune

Mbrojtja ne pune dhe ruajtja e shendetit te punonjesve qe do te punojne ne ndertimin dhe shfrytezimin e ujesjellesit, do te realizohet duke zbatuar rregullat e sigurise dhe mbrojtjes ne pune.

Gjate ndertimit te rrjetit, duhet te jene ne qender te vemendjes problemet e sigurimit teknik dhe mbrojtjes ne pune, pasi keto jane me te rendesishmet dhe qe kerkojne nje vleresim shume serioz nga ana e drejtuesit te punimeve.

- Para se gjithash ne te gjithe operacionet duhet te punesohen specialiste me eksperience pune ne kete fushe.
- Drejtuesi teknik i punimeve duhet te beje instruktimin teknik te punonjesve, sipas kerkesave te rregullores per keto punime.
- Ne mjediset qe do te punohet do te jete gjithmone kutia e ndihmes se shpejte, dhe te jete e mbyllur me kyc dhe te mbahet nga nje punonjes qe do te jete gjithmone i gatshem.
- Punetoret qe do te punojne per hapjen e kanaleve, duhet te jene te paisur nga firma me te gjitha mjetet mbrojtese dhe veshje te dukshme, kapele plastike, rroba pune, dorashka, etj.
- Nje kujdes i vecante duhet treguar edhe gjate ndertimit te rrjetit, duke zbatuar me korrektesi projektin e zbatimit ne pergjithesi.
- Per rastet e mundshme te renies se zjarrit, ne objekt duhet te jene te vendosura shuaresit me gaz shkumues. Punonjesit e linjet duhet te jene te instruktuar per rastet e renies se zjarrit si dhe per rastet e aksidenteve ne pune.

Mbrojtja ne pune dhe ruajtja e shendetit punonjesve qe do punojne ne linjen e trasmetimit, do te realizohet duke zbatuar:

- Rregulloren e sigurimit teknik per punimet me tensione te larta,
- Normativat e ndotesve ne mjediset e punes te miratuara nga Inspektoriati i Higjenes se Punes,
- Garancine e lendeve te para si te pademshme per shendetin e puntoreve ne te gjitha fazat e punes me to.

Operacionet e punes ne mjediset e punes kerkojne perdorimin e veshjeve personale speciale per te realizuar mbrojtjen nga saldimet e tubave te celikut dhe te zhurmave. Sigurimi teknik dhe mbrojtja ne pune do te jene dy detyrat kryesore te stafit drejtues te linjet dhe i punonjesve.

Nje nder kerkesat e Shoqerise sipermarrese per makinerite e blera, eshte qe rreziku i aksidenteve ne pune dhe prekja e shendetit nga agjentet e ndryshem fizike apo kimike te jete sa me e vogel. Kjo do te beje te mundur qe te ulen ne minimum pasojat qe vijne nga proceset e ndryshme te punes.

11.3 Mbrojtja e mjedisit

Linje do të zhvillohet në harmoni me vlerat e natyrës. Zona nuk përmban habitate potenciale për biodiversitetin. Ndertimi i veprës hidroteknike kërkon realizimin e pak punimeve dhe ndertimin e rrjetit të furnizimit me ujë të popullatës në këto fshatra.

Vëmendje kryesore gjatë këtyre punimeve duhet të tregohet në dy aspekte;

- 1) sistemimi i materialit inert të krijuar nga këto punime,
- 2) sistemimi e rruges automobilistike duke evituar fillimin e prishjes së saj nga ujrat e shiut.

Studimi i hollësishëm dhe masave të propozuar nga projektuesit e këtij rrjeti janë garanci që këto probleme mjedisore do të jenë minimale.

Pra mund të themi se nga ky aktivitet nuk pritet të ketë ndikim mjedisor të matshëm pasi:

- Nuk ka prodhim të mbetjeve të rrezikshme
- Nuk shkakton ndotje të tokës me shkarkime të ndryshme të lengeta, apo të ngurta
- Nuk ka shkarkime në ajër të gazrave apo tymrave
- Zhurmat në mjediset e punës do të jenë brenda normës sanitare të lejuar, dhe për pasoje as zhurmat në mjediset e jashtme nuk pritet të kenë ndikim në popullatën përreth
- Nuk ka klirim të aromave të ndryshme, etj
- Ka vlera normale të temperaturës dhe të lagështisë në mjediset e punës
- Janë parashikuar marrja e të gjitha masave për mbrojtjen në punë dhe masat për evitimin e rrezikut të zjarrit.

Sipërmasi ka mjetet e nevojshme teknike dhe financiare për të zhvilluar këto aktivitet dhe kërkon të jetë e pajisur me të gjitha lejet përkatëse, sipas legjislacionit shqiptar. Raporti i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis për ndertimin e linjes së transmetimit dhe shpërndarjes është përgatitur si pjesë e dokumentacionit që duhet për të marrë miratimet dhe zhvillimet të aktivitetit nga institucionet përkatëse.

Raporti është përgatitur sipas kërkesave të Ligjit Nr. 8034 dt. 05.09.2002 "Për Mbrojtjen e Mjedisit" dhe Ligjit Nr. 8990, dt. 23.1.2003 "Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis". Ai synon të japë aspektet mjedisore të aktivitetit dhe ndikimet e mundshme në mjedis si rezultat i zhvillimit të tij.

Në Raportin e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis shoqëria jep informacionin e duhur:

- për aktivitetin që është menduar të kryhet në përputhje me kërkesat mjedisore,
- për zhvillimin e aktivitetit të prodhimit të energjisë hidro që do të jetë në përputhje me kriteret për mbrojtjen e mjedisit.

11.4 Masat e marra për zbutjen e rrezikut në mjedis dhe shëndet

Sic u theksua dhe më lart, mund të pohohet se rreziku në mjedis në zonën që do të realizohet projekti i ndertimit të linjes së transmetimit, është i minimizuar deri në atë shkallë sa mund të themi se nuk do të jetë prezent. Punime për ndertimin e kanaleve do të jenë konform me cilesinë dhe standartet ndërkombëtare.

Në masat e marra në rast zjarri, do të ndodhen të instaluar impiantet e mbrojtjes kundër zjarrit. Për reagimin e menjehershëm ndaj aksidenteve të mundshme humane do të ketë edhe një mjedis të mbyllur ku mbahet kutia e ndihmës së shpejte dhe do të vendosen mjetet personale të punonjësve. Për uljen e rrezikut të

aksidentimit te punonjesve nga mjetet e transportit gjate fazes se ndertimit, nuk do te lejohet te ecin me shume se 30 km/ore.

12. MATRICAT PERMBLEDHESE TE NDIKIMEVE NE MJEDIS

Ne perputhje me Udhezimin Nr.6, date 27.12.2006 "Per miratimin e metodologjise se vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie" eshte ndertuar matrica e ndikimeve te projektit te ndertimit te rrjetit shperndares, gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit. Matrica eshte ndertuar ne perputhje me Aneksin II te pjeses se dyte te ketij udhezimi.

12.1 Matrica e ndikimeve ne mjedis

Tipare te mjedisit te projektit, te cilat mund te ndikohen nga projekti lokal apo perreth vendodhjes se projektit	Identifikimi i ndikimit ne mjedis			
	Ne ndertim		Ne shfrytezim	
	Po	Jo	Po	Jo
Zone te mbrojtura nga legjislacioni per vlerat e tyre ekologjike, peisazhe, kulturore		X		X
Zona te tjera te rendesishme ose te ndjeshme per arsye te ekologjise tyre				
a. ligatina		X		X
b. rjedhje ujore ose trupa te tjere ujore		X		X
c. zona bregdetare		X		X
d. male	X			X
e. pyje		X		X
Zona te perdorura nga specie te mbrojtura, te flores e faunes, per kyqezim, folenizim, ushqim, pushim, dimerim, migrim		X		X
Ujrat e brendeshme, tokesore, bregdetare, detare e nentokesore		X		X
Zona me vlera te larta peisazhi e skenike		X		X
Rruge ose mjedise te tjera te perdorura nga publiku per pushime ose aktivite te tjera.		X		X
Rruge transporti qe jane te mbingarkuara		X		X
Zona me rendesi historike e kulturore		X		X
Vendosja e projektit ne nje zone shume te dukshme nga shume njerez		X		X
Humbje te tokes se gjelber		X		X
Perdorime ekzistuese te tokes ne/ose reth vendit te zbatimit te projektit, qe ndikohen nga projekti				
a. shtepi, oborre ose prona te tjera private		X		X
b. industri		X		X
c. tregeti		X		X
d. rekreacione		X		X
e. hapësira publike	X			X
f. mjedise te komunitetit		X		X
g. bujqesi		X		X
h. pyje		X		X
i. turizem		X		X
j. miniera		X		X
Plane perdorime te ardhshme te tokes te cilat mund te ndikohen prej tij		X		X
Zona me densitet te larte popullsie e ndertimesh		X		X
Zona te zena nga perdorime te ndjeshme te tokes				
1. spitale		X		X
2. shkolla		X		X
3. vende kulti		X		X
4. mjedise te komunitetit		X		X
Permbajtja ne zone e burimeve te rendesishme, me nje cilesi te larte ose te pakta qe mund te ndikohen				
1. burime ujrash nentokesor		X		X
2. ujra siperfaqesore		X		X
3. pyje		X		X
4. bujqesi		X		X

5. peshkim		X		X
6. turizem		X		X
7. minerale		X		X
Zone subjekt I ndotjes ose demtimeve mjedisore p.sh, ku standartet ekzistuese mjedisore jane tejkaluar		X		X
Zone e ndjeshme ndaj temeteve, reshqitje toke, erozionit, permbytjeve ose kushteve klimatike		X		X
Ndryshim i kushteve fizike te perberesve mjedisor				
1. mjedisi atmosferik		X		X
2. uji-sasia, rrjedhat ose nivel i lumit, liqenit, uji nentoksor		X		X
3. grykederdhjet, uji bregdetar ose detar		X		X
4. toka-sasia, thellesi, lageshti, qendrueshmeri, erodibilitet		X		X
5. kushtet gjeologjike dhe te siperfaqes se tokes		X		X
Shkarkimet nga zbatimi i projektit te ndikojne ne cilesine e perberesve mjedisore				
1. cilesia e ajrit lokal	X			X
2. cilesi e ajrit global,ndryshim klimatik, ngushtim i shtreses se ozonit		X		X
3. cilesi e ujit: lumenj,liqen, ujra nentokesor		X		X
4. grykederdhjet, ujrata bregdetare ose detare		X		X
5. statusi ushqyes dhe eutrofikimii ujrave		X		X
6. acidifikimi i tokes ose ujrave		X		X
7. toka		X		X
8. zhurmat		X		X
9. temperatura, rezatimi ndricues e elektromanjetik	X			X
10.produktiviteti i sistemeve natyrore ose bujqesore	X			X
		X		X
Ndikimi ne disponibilitetin apo pamjaftueshmerine e burimeve te mundshme ne nivel lokal ose global				
1. Karburantet		X		X
2. Ujrata		X		X
3. Minerale dhe agregate		X		X
4. Lende drusore		X		X
5. Burime te tjera jo te rinovueshme		X		X
6. Kapacitetin e infrastruktures ne vend		X		X
Ndikimi ne shendetin ose mireqenien e komunitetit				
1. Cilesine e ajrit, ujit, ushqimit		X		X
2. Semundje ose vdekshmeri e komuniteteve ekspozimi ndaj ndotjes		X		X
3. Shfaqje ose shperndarja e bartesve te semundjeve		X		X
4. Ndjeshmeria e individeve te vecante, komuniteteve ndaj semundjeve		X		X
5. Perceptimi individual i sigurise personale		X		X
6. Kohezioni dhe identiteti i komunitetit		X		X
7. Identiteti kulturor dhe shoqatat		X		X
8. Te drejtat e minoriteve		X		X
9. Kushtet e strehimit		X		X
10. Punesimi	X			X
11. Kushtet ekonomike		X		X
12. Institucionet sociale		X		X

Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit

Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit te projektit te ndertimit te rrejtit shperndares te furnizimit me uje, jane ndertuar ne perputhje me Udhезimin Nr. 6, date 27. 12.2006 " Per miratimin e metodologjise se vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie".

Pyetesori i prezantuar ne Aneksin 2 te pjeses se trete te udhezimit eshte perceptuar dhe zgjeruar mbeshtetur ne eksperiencen bashkohore te vleresimit te ndikimit ne mjedis te projektit te ndertimit te rrejtit.

12.2.1 Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit

Ngjarjet gjate fazes se ndertimit	Faktoret qe ndikohen	Impakti	Prioriteti
Kerkime gjeologjike	Kafshet e egra	Zhurme	I neglizhueshem
Prerje e vegjetacioneve ekzistuese	Pyjet	Ndryshimi i habitatit	I neglizhueshem
Zgjerimi i rugeve ekzistuese	Komuniteti	Krijimi i oportunitetit, ndryshimi i habitatit	I neglizhueshem
Levizje e tokes	Gjeologjia e zones	Stabiliteti i shpateve	I neglizhueshem
Germime kanalesh	Hidro-gjeologjia e zones	Ndyshimi i rrjedhes se ujit	I larte
Mbushje permanente me materiale te shpateve	Gjeologjia e zones	Stabiliteti i shpateve	I neglizhueshem
Realizimi i pritave provizore	Jeta e ujit, hidro-gjeologjia e zones	Ndryshimi i hidrografise se akuiferit	I neglizhueshem
Krijimi i akumulimit te perkohshem te dherave	Gjeologjia e zones	Stabiliteti i shpateve	I neglizhueshem
Zhvendosje e perkohshme e personave, rrugeve, linjave elektrike	Komuniteti	Krijimi i oportunitetit,	I neglizhueshem
Realizimi i rrugeve ndihmese dhe kantieri	Komuniteti, kafshet e egra	Ndikimi vizual, shqetesimi i kafsheve te egra	I ulet
Mbetje te ngurta te basenit	Ekosistemi uJOR	Ndryshimi i habitatit	I neglizhueshem
Devijimi i basenit	Ekosistemi uJOR	Ndryshimi i habitatit	I neglizhueshem
Perdorimi ekskavatoreve, kamionave, makinave per personelin	Komuniteti, kafshet e egra	Zhurme	I larte
Prezenca njerzore ne vend gjate punimeve	Komuniteti, kafshet e egra	Zhurme	I larte

12.2.2 Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se shfrytezimit

Ngjarjet gjate fazes se ndertimit	Faktoret qe ndikohen	Impakti	Prioriteti
Prodhim energjie e rinovueshme	Komuniteti	Reduktimi i dotjes se mjedisit	I neglizhueshem
Vepra e marrjes	Ekosistemi uJOR	Modifikimi i habitatit	I neglizhueshem
Veprat permanente ne shtratin e basenit	Ekosistemi uJOR	Modifikimi i habitatit	I neglizhueshem
Kanalet i rrjetit shperndares	Ekosistemi uJOR	Modifikimi i habitatit	I larte
Tubacionet e trasmetimit	Kafshet e egra	Ndikim vizual	I larte
Linjat e reja elektrike	Komuniteti, kafshet e egra	Ndikim vizual	I neglizhueshem
Shkembinjte e thyer	Ekosistemi uJOR, komuniteti	Modifikimi i habitatit, ndikim vizual	I neglizhueshem
Argjinaturat	Ekosistemi uJOR, komuniteti	Modifikimi i habitatit, ndikim vizual	I neglizhueshem
Modifikimi i nivelit te prurjeve	peshqit	Modifikimi i habitatit	I neglizhueshem
	bimesia	Modifikimi i habitatit	I neglizhueshem
	komuniteti	Modifikimi i aktiviteve rekreative	I neglizhueshem
Zhurmat nga paisjet elektromekanike	komuniteti	Ndryshimi i kualitetit jeteses	I ulet
Largimi i materialit nga kanali	Ekosistemi uJOR, komuniteti	Permiresimi i cilesise ajrit	I larte

13. ASPEKTET NEGATIVE DHE POZITIVE TE NDIKIMIT NE MJEDIS

Nga matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis te prezantuara me sipër ne menyre te permbledhur jane paraqitur efektet negative dhe pozitive te zbatimit te projektit te ndertimit te linjes kryesore te dergimit.

13.1 Efektet negative

- Gjate fazes ne ndertim do te kete hapje kanalesh pergjate rruges automobilistike te cilat do te rehabilitohen ne gjendjen e meparshme.
- Depozitimi i mbetjeve te ngurta do te ndryshoje habitatin

13.2 Efektet pozitive

- Ne fazen e ndertimit te vepres do te kete hapje te vendeve te reja te punes.
- Ndertimi i rrjetit dhe rritja e sasise se ujit do te permiresoje kushtet e jeteses se banoreve te zones dhe turisteve.
- Ngritja e kantjerit te ndertimit te rrjetit do te shoqerohet me hapjen dhe zhvillimin e aktiviteteve sociale dhe ndihmese efekti kryesor pozitiv do te jete plotesimi i nevojave per uje te popullates.
- Pritet te kete nje permiresim te sherbimeve dhe potencialeve rekreative te zones vecanerisht te turizmit.
- Largimi i mbetjeve te ngurta nga rruga do te permiresoje cilesine e ajrit dhe prezencen e llumit ne rruge.
- Aktiviteti i ndertimit nuk do t'i shkaktoje ndotje tokes.
- Nuk do te kemi ndotje te ajrit, sepse gjate punimeve ndertuese do te merren masat perkatese zbutese, ndersa pas perfundimit te linjes zonat e ndertimit te veprave do te kthehet ne gjendjen normale.
- Zona do te mbetet me po ato funksione per te cilat eshte destinuar dhe nuk do te kete ndryshim te ketij destinacioni.

14. PROGRAMI I MONITORIMIT TE NDIKIMIT NE MJEDIS TE PROJEKTIT

Monitorimi eshte nje proces i zbulimit te ndryshimeve nese ato ndodhin, si dhe i percaktimit te drejtimit dhe matjes se shtrirjes se tyre. Objektivi themelor i ketij kapitulli eshte qe te ofroje rekomandime te pershtateshme per mbrojtjen e zones, mbrojtjen e shendetit te punonjesve dhe te mbrojtjes se cilesise dhe regjimit te ujrave qe futet ne tubacion dhe shkon tek konsumatori.

Procesi i monitorimit do te perqendrohet dhe fokusohet ne aktivitetin e ketij linje, ne faktoret qe gjenerojne ndikime negative ne mjedis, ne efektet e ketyre ndikimeve, dhe ne zbatimin e masave per zbutjen e tyre. Monitorimet do te kryhen nga vete investitori, dhe ne rast te pamundesise teknike per realizimin e tyre do te kerkohet bashkepunimi i subjekteve te specializuara per fushat perkatese. Verifikimet, monitorimet apo auditimet do te organizohen nga institucionet administrative si ARM-ja e Diber dhe Ministria e Mjedisit.

14.1 Plani i monitorimit

Potencialet negative te permendura me siper mund te minimizohen duke marre nje sere masash te cilat cojne ne permiresimin dhe reduktimin e ndikimit ne mjedis.

14.1.1 Efektet potencialet ndotese te mjedisit dhe masat mbrojtese gjate fazes se ndertimit dhe gjate fazes se shfrytezimit

Pastrimi dhe pergatitia e sheshit.

Traseja neper te cilen do te ndertohen kanalet e rrjetit nuk kane vegjetacion te ulet. Asnje dru nuk do te pritet qe eshte jashte trasese se ndertimit te kanaleve dhe shtrimit te tubacioneve te linjes se trasmetimit dhe shperndarjes. Te gjitha paisjet qe do te kerkohen te perdoren dhe sjellin zhurma me te medha duhet te kufizohen ne oret e funksionimit, sipas situates perreth. Ne ditet qe ato do te perdoren do te synohet te kete nje numer minimal te punonjesve ne trasene ku kalon rrjeti.

Konflikti me perdorimin aktual te tokes si toke bujqesore

Nuk do te merret toke me qira per trasene e kanaleve dhe te tubacioneve, meqenese punimet do te jene kryesisht pergjate rruges automobilistike.

Shqetesime te ndryshme mund ti shkaktohen komuniteteve tokale

Te gjitha lejet duhet te merren nga autoritetet e dhe nese perkohesisht preken siperfaqe toke, ato pas perfundimit te punimeve duhet te kthehen ne gjendjen fillestare.

Vendosia e veprave hidroteknike te linjes

Nderhyrjet ne toke, gjate hapjes se kanaleve dhe per shtrimin e tubacioneve te furnizimit me uje, pritet te sjellin shqetesime te ndryshme. Gjeresia e trasese se kanalit te vepres qe do te hapet te jete minimale per te zvogluar demtimin e sipërfaqes se rruges dhe te sasise se dherave qe do transportohen.

Magazinimi dhe trajtimi i materialeve te rrezikshme

Duhet treguar kujdes per te evituar ndotjen e tokes dhe ujit nga pikimet dhe rrjedhjet e mundeshme te lubrifikanteve dhe solventeve qe do te perdoren gjate ndertimit te vepres. Nje plan emergjence duhet te pregatitet ne rast te rrjedhjeve te lubrifikanteve dhe solventeve.

Hedhja e mbeturinave te ngurta dhe te lengeta

Problemet shqetesuese qe lidhen me ndotjen e mjedisit jane dhe mbetjet e ngurta qe do te gjenerohen gjate ndertimit te vepres hidroteknike. Keto mbetje do te duhet te hidhen ne vende te caktuara nga pushteti lokal.

Problemet shqetesuese ne lidhje me kontaminimin e ujit

Nuk do te lejohet hedhja e drejte per drejte e mbetjeve te ngurta apo te lengeta ne mjedis te hapur dhe ne vijat ujore.

14.2 Programi i monitorimit

Programi i monitorimit do te perdoret per te verifikuar, qe te gjitha ndikimet e mundeshme qe do ti vijne mjedisit nga ndertimi dhe operimi i linjes se trasmetimit, jane marre parasysh. Programi i monitorimit per secilen ndotje potenciale qe mund t'i shkaktohet mjedisit eshte dhene me poshte dhe duhet te mbikqyret nga Agjensia Rajonale e Mjedisit.

Aspektet kryesore qe do te jene ne vemendje te monitorimit:

- Pastrimi dhe pregatitja e trasese se kanaleve. Si mase sigurie, miratimi i vijes se kalimit te trasese duhet te realizohet me pare nga pushteti lokal.
- Minimizimi i erozonit duhet te jete nje detyre primare gjate pregatitjes se kanaleve te rrjetit te furnizimit me uje.

-
- Hedhja e materialeve te nxjerre nga pregatitja e trasese dhe hapja e rruges; kerkon mbajtien e shenimeve perkatese ne regjistrin e punimeve te kryera. Te behet dokumentimi i materialeve te ngurta te parrezikshme qe hidhen ne vendet e paracaktuara.
 - Dergimi i materialeve dhe i paisjeve ne shesh; per kete aspekt eshte i nevojshem inspektimi i perhershem, i cili duhet te realizohet ne lidhje me kontrollin e emetimeve te pluhurit ne atmosfere gjate transportit te dheut.

INVESTIMET E PARASHIKUARA

Bashkia Mat aktualisht pretendon te kryeje investime per vete aktivitetin qe ka. Investimet e saj do te jene ne kuadrin e permiresimit te rrjetit, blerjen e projektit per lejen shfrytezimit, dhe pergatitjen e dokumentacionit ligjor per marrjen e "Lejes Ndertimit".

MASAT PËR RIGJENERIMIN E SIPËRFAQES GJATË NDERTIMIT DHE SHFRYTËZIMIT

1. Sistemimi i sterileve

Sistemimi i dherave te dala nga germimi i kanalit do te depozitohen ne pjesen periferike te zones. Sic theksohet me sipër do te behet depozitimi ne sheshin qe eshte miratuar nga drejtuesit te pushtetit vendor.

2. Sistemimin e sipërfaqeve të asfaltit te rruges

Duke qene se si pasoje e ndertimit do te krijohen kanale projekti parashikon qe te sistemohet perseri sipërfaqja e rruges.

15. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

Nga analiza e tere aspekteve te marra ne shqyrtim ne Raportin e Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis dhe te projektit per ndertimin e objektit. Zbatimi i projektit nuk do te kete pasoja negative te matshme ne mjedisin e zones. Projekti parashikon rehabilitimin e zones krahas ndertimit. Kjo eshte arsyeja qe subjekti ben propozimet perkatese ne dokumetacionin e pergatitur per tu pajisur me Leje Mjedisore. Nderkohe eshte me rendesi qe subjekti ndertues te kete parasysh keto detyrime gjate fazave te ndryshme te realizimit te ketij projektit:

Te kryhet rehabilitimi i tokes ku jane hapur kanale per ndertimin e rrjetit shperndares se furnizimit me uje. Duke bere vleresimin permbledhes te raportit te pergatitur, i cili parashtron projektin e rrjetit shperndares, del e nevojshme te bejme konkluzione e japim rekomandimet e me poshteme:

1. Territori ne fjale nuk ka status te zones se mbrojtur.
2. Zbatimi i ketij projekti nuk do te kete ndonje pasoje negative te matshme ne mjedisin e zones.
3. Furnizimi me uje i popullates me kerkesat gjithnje ne rritje eshte nje domosdoshmeri.
4. Ndikime pritet te kete vetem ne rrugen automobilistike.
5. Masat qe jane parashikuar ne terren do ta zbusin kete fenomen dhe do ta kthejne ne gjendjen fillestare.

LITERATURA

- 1 AKM Buletine mjedisore
- 2 MMPAU Akte ligjore mjedisor
- 3 MMPAU Akte ligjore Nderkombetare
- 4 HoxhaJ Hartografimi gjeologo-ambjental.
- 5 Grup autoresh Raport mbi gjendjen e mjedisit ne Shqiperi, Plani kombetar per mjedisin
- 6 Gjoka. F Pedologjia
- 7 Nikolla K Gjeodinamika
- 8 UNEP Vleresimi mjedisor ne Shqiperi
- 9 Aliaj Sh Harta neotektonike e Shqiperise shkalla 1:2000, toke-det.
- 10 Grup autoresh Harta Hidrogjeologjike e Shqiperise Shk. 1 :200000
- 11 Konomi N Klasftkimi gjeologo-inxhinierik i shkembinjve qe ndertojne Albanidet
- 12 Peja N Ekologjia
- 13 Q.S.Gj Gjeografia fizike e Shqiperise 1
- 14 Q.S.Gj Gjeografia fizike e Shqiperise 2
- 15 IHM Hidrologjia e Shqiperise
- 16 Kom. Energjise Strategjia Kombetare e Energjise.
- 17 LS.P.K Pyjet e Virgjjer te Shqiperise
- 18 Mitrushi I Druret dhe shkuret e Shqiperise
- 19 European Small Hydropower Association
- 20 Prof. FORNARO Principi di geomeccanica
Prof.DELGRECO
- 21 Associazione Geotecnica Italiana.
- 22 British Standard BS 1377 - 1990.
- 23 Code of Practice For Site Investigations (Bs 5930,1999)

PERGATITI

Ing. Blerim BRAJA

Ekspert Mjedisi